अयं ते भर्ता लुप्तधर्मार्थसंग्रहोवर्तते ॥ अर्थोत्रमित्ररूपः एनं किं नबुध्यसे ॥ ४३ ॥ लुप्तधर्मादित्वमेवाह ॥ नेति ॥ राज्यार्थं राज्यस्थैर्यार्थं सामान्या परिषद्यस्य तादृशो भूत्वेतिशेषः ॥ ४४ ॥ विहरन्त्वया क्रीडन् ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ पानादर्थादिनाशमुपपादयति ॥ धर्मेति ॥ महान्धर्मलोपः प्रतिज्ञाहानिरूपः ॥ कृतेउपकारेऽप्रतिकुर्वतः प्रत्युपकारमकुर्वतः तावत्प्रथमं ततोगुणवतोमित्रस्य मैत्रीनाशे महानर्थलोपोभवति ॥४७॥ अर्थगुणश्रेष्ठं मित्रार्थसाधनं लक्षणश्रेष्ठगुणवत्सत्यधर्मपरायणं ॥ एतद्गुणद्वयवन्मि

किमयंकामवृत्तस्तेलुप्तधर्मार्थसंग्रहः ॥ भर्ताभर्तृहितेयुक्तेनचैवमवबुध्यसे ॥ ४३ ॥ नचिंतयतिराज्यार्थंसोस्मांछोकपरायणान् ॥ सामान्यपरिषत्तारेकाममेवोपसेवते ॥४४॥ समासांश्चतुरःकृत्वाप्रमाणंप्लवगेश्वरः ॥ व्यतीतांस्तान्मदोदग्रोविहरन्नावबुध्यते ॥४५॥ नहिधर्मार्थसिध्यर्थंपानमेवप्रशस्यते ॥ पानादर्थश्चकामश्चधर्मश्चपरिहीयते ॥ ४६ ॥ धर्मलोपोमहांस्तावत्कृतेत्यप्रतिकुर्वतः ॥ अर्थलोपश्चमित्रस्यनाशेगुणवतोमहान् ॥ ४७॥ मित्रंत्वर्थगुणश्रेष्ठंसत्यधर्मपरायणं ॥ तद्द्वयंतुपरित्यक्तंनतुधर्मेव्यवस्थितं ॥ ४८ ॥ तदेवंप्रस्तुतेकार्येकार्यमस्माभिरुत्तरं ॥ तत्कार्यंकार्यतत्त्वज्ञेत्वमुदाहर्तुमर्हसि ॥ ४९ ॥ सातस्यधर्मार्थसमाधियुक्तंनिशम्यवाक्यंमधुरस्वभावं ॥ तारागतार्थेमनुजेंद्रकार्येविश्वासयुक्तंतमुवाचभूयः ॥ ५० ॥ नकोपकालःक्षितिपालपुत्रनचापिकोपःस्वजनेविधेयः ॥ त्वदर्थकामस्यजनस्यतस्यप्रमादमप्यर्हसिवीरसोढुं ॥ ५१ ॥

त्रंहि प्रसिद्धं तद्द्वयं गुणद्वयमपि तव भर्त्रा परित्यक्तं नतु धर्मे मैत्रीपालनरूपे धर्मे व्यवस्थितं ॥ ४८ ॥ तत्तस्मादेवंसति प्रस्तुतेकार्ये प्रस्तुतकार्यसिद्धिनिमित्तं इतउत्तरं यदस्माभिः कार्यं तत्कार्यं उदाहर्तुमर्हसि ॥ ४९ ॥ धर्मार्थसमाधियुक्तं तत्संबंधयुक्तं अगतार्थं भ्रष्टप्रयोजने मनुजेंद्रकार्ये तद्विषये विश्वासयुक्तंयथातथा भूयः पुनरुवाच ॥ ५० ॥ नकोपकालः अर्थस्यानीतत्वादितिभावः ॥ प्रमादं अजातभूतमपराधं तस्य सोढव्यतां समर्थयति ॥ ५१ ॥